

Protokół z LXIV sesji Rady Gminy Radziechowy-

Wieprz z dnia 28 lipca 2023 r.

1. Otwarcie i stwierdzenie prawomocności obrad.
2. Uchwalenie porządku obrad.
3. Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Radziechowy-Wieprz na lata 2023-2033 (dot. Uchwały nr LV/361/22) z dnia 21 grudnia 2022r.
4. Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Radziechowy-Wieprz na rok 2023 (Dot. Uchwały nr LV/362/22z dnia 21 grudnia 2022r.).
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany załącznika graficznego do uchwały Nr LX/390/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 31 marca 2023r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radziechowy-Wieprz w obrębie sołectwa Bystra.
6. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały nr LIII/350/22 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 29 listopada 2022r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Radziechowy-Wieprz.
7. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia od Wojewódzkiego Komendanta Policji informacji o kandydacie na ławnika.
8. ***Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr LIX/386/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 13 marca 2023r. w sprawie: określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Radziechowy-Wieprz.***
9. ***Podjęcie uchwały w sprawie poparcia stanowiska Rady Miasta Siemianowic Śląskich zawartego w uchwale nr 645/2023 z dnia 30 marca 2023 r. "w sprawie wystąpienia do Sejmu RP z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 172 z późn. zm.) i o zmianie Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 326)".***
10. Przyjęcie raportu z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r. i efektów jego realizacji.
11. Przyjęcie protokołu z sesji LXII.

12. Przyjęcie protokołu z sesji LXIII.
13. Informacja Wójta z działalności w okresie międzysesyjnym.
14. Sprawy bieżące.
15. Zakończenie sesji.

Ad. 1. Otwarcie i stwierdzenie prawomocności obrad.

Przewodniczący Rady Jacek Świniański rozpoczął posiedzenie sesji witając wszystkich zebranych na sali: Radnych, Pana Wójta Macieja Mikę, Panią skarbnik Barbarę Pietrysko, Pana Sekretarza Grzegorza Biele, Sołtysów oraz obsługę.

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad.2. Uchwalenie porządku obrad.

Przewodniczący Rady Jacek Świniański odczytał proponowany porządek obrad. Przewodniczący zapytał czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Pan Sekretarz poprosił o dodanie pkt „*Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr LIX/386/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 13 marca 2023r. w sprawie: określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Radziechowy-Wieprz*” oraz pkt „*Podjęcie uchwały w sprawie poparcia stanowiska Rady Miasta Siemianowic Śląskich zawartego w uchwale nr 645/2023 z dnia 30 marca 2023 r. "w sprawie wystąpienia do Sejmu RP z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 172 z późn. zm.) i o zmianie Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 326)".*” . **Przewodniczący Rady** poinformowała, że w/w pkt będą jako pkt 8 i 9, kolejność pozostałych uchwał będzie przesunięta następnie poddał pod głosowanie porządek obrad z naniesionymi zmianami:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 3. Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Radziechowy-Wieprz na lata 2023-2033 (dot. Uchwały nr LV/361/22) z dnia 21 grudnia 2022r.

Skarbnik Gminy Barbara Pietrysko poinformowała, że w wieloletniej prognozie finansowej wprowadzono następujące zmiany. Dochody ogółem zwiększono o 324 000,62 zł. z czego dochody bieżące zwiększono o 324 000,62 zł, a dochody majątkowe nie uległy zmianie. Wydatki ogółem zwiększono o 324 000,62 zł, z czego wydatki bieżące zwiększono o 284 304,92 zł, a wydatki majątkowe zwiększono o 39 695,70 zł. Wynik budżetu nie uległ zmianie. Dotacje na zadania bieżące zwiększono na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego zwiększających plan dotacji celowych na zadania zlecone realizowane przez gminę w kwocie 149.238,62 zł, dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska na realizację programu „Czyste powietrze” w kwocie 12.705,00 zł oraz środki otrzymane z Funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy w kwocie 5.857,00 zł. Zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radziechowy-Wieprz obejmuje również zmiany w zakresie następujących przedsięwzięć: Realizacja programu priorytetowego "Czyste powietrze" - wsparcie i obsługa wnioskodawców Programu w procesie składania wniosków o dofinansowanie, gdzie na podstawie podpisanego Aneksu do umowy z WFOŚ zwiększono łączne nakłady o kwotę 35.000,00 zł z czego w roku 2023 o kwotę 9.225,00 zł a w roku 2024 o kwotę 25.775,00 zł. **Przewodniczący Komisji Budżetu** poinformował, że komisja zaopiniowała pozytywnie projekt omawianej uchwały.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 1

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 4. Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Radziechowy-Wieprz na rok 2023 (Dot. Uchwały nr LV/362/22z dnia 21 grudnia 2022r.).

Pani Skarbnik omówiła projekt uchwały poinformowała, że zmiany dochody budżetowe zwiększamy łącznie o kwotę 168 905,00 zł., dochody te zwiększamy z tytułu odsetek kwota 111 800,00 zł., wpływy z pozostałych odsetek w dziale oświata i wychowanie w kwocie 34 400,00 zł., w gospodarce komunalnej i ochronie środowiska wprowadzamy kwotę 12 705,00 zł. W wydatkach budżetowych zmiany są na: lokalny transport zbiorowy zwiększamy o kwotę 569 087,00 zł., na drogach publicznych gminnych zwiększamy o kwotę 39 695,70 zł., na obsłudze długu publicznego zmniejszamy o kwotę 375 982,70 zł., na ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu zwiększamy o kwotę 12 705,00 zł., na pozostałej działalności zmniejszamy o kwotę 76 600,00 zł. Konsekwencją tych zmian jest również zmiana

w złączniku wydatków majątkowych, aktualizujemy go jak również załącznik dot. planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu gminy i załącznik dochodów i wydatków ze środków funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 2

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 5. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany załącznika graficznego do uchwały Nr LX/390/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 31 marca 2023r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radziechowy-Wieprz w obrębie sołectwa Bystra.

Pan Sekretarz omówił projekt uchwały poinformował, że 31 marca 2023 r. została podjęta uchwała w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radziechowy-Wieprz w obrębie sołectwa Bystra, jest to ujęcie wody na potoku w Bystrej, po konsultacji z projektantami postanowiliśmy poszerzyć działki aby wyłączyć z produkcji leśnej działki będące dzisiaj we władaniu Spółki Leśnej czyli w uchwale która się już proceduje poszerzamy tylko oddziaływanie terenu aby przy ubieganiu się o decyzje na budowę nie było sytuacji że wchodzimy na grunt który ma inne przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego a niżeli na cele budowlane z przeznaczeniem związanym na budowę ujęcia wody.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 3

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 6. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały nr LIII/350/22 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 29 listopada 2022r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Radziechowy-Wieprz.

Pan Sekretarz Grzegorz Biela omówił projekt uchwały poinformował, że prowadzone przez gminę przedszkola oraz oddziały przedszkolnych przy szkołach podstawowych zapewniają

bezpłatne nauczanie, wychowanie przez okres 5 godzin dziennie powyżej tego czasu rodzic, opiekun dopłaca do pobytu dziecka w przedszkolu, do tej pory była to stawka 1,14 zł. jest to maksymalna stawka jaką Rada może podjąć zgodnie z ustawowymi wytycznymi, natomiast w tym roku 5 marca nastąpiła zmiana tej kwoty i rozporządzenie mówi, że możemy jako Rada Gminy maksymalnie ustalić stawkę 1,3 zł. wobec powyższego została przygotowana taka propozycja aby ta stawka obowiązywała od 1 września 2023 r.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 4

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 7. Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia od Wojewódzkiego Komendanta Policji informacji o kandydacie na ławnika.

Pan Sekretarz Grzegorz Biela omówił projekt uchwały poinformował, że jest to projekt uchwały kierunkowej która pokazuje nam nasz zakres prac jaki musimy wykonać w związku z wyborem ławnika. Na poprzedniej sesji powołaliśmy komisję która będzie rozpatrywać kandydatów, kolejnym krokiem jest zasięgnięcie od Wojewódzkiego Komendanta Policji informacji o kandydacie na ławnika.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 5

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 8. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr LIX/386/23 Rady Gminy Radziechowy-Wieprz z dnia 13 marca 2023r. w sprawie: określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Radziechowy-Wieprz.

Pan Sekretarz Grzegorz Biela omówił projekt uchwały poinformował, że 13 marca 2023 r. podjęta została uchwała w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie,

restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Gminy Radziechowy-Wieprz , było to związane z ogłoszonym przez rząd programem na dofinansowanie odbudowy zabytków. W tym tygodniu rząd ogłosił kolejny nabór i aby móc znowu aplikować o te środki musimy wprowadzić korektę w tej uchwale a mianowicie § 3 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie: „*Podmioty ubiegające się o uzyskanie dotacji celowej składają wnioski w terminie do dnia 30 listopada 2023r. a dotacja celowa może zostać przyznana pod warunkiem zabezpieczenia środków finansowych na ten cel w budżecie Gminy Radziechowy – Wieprz.*”.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 6

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 9. Podjęcie uchwały w sprawie poparcia stanowiska Rady Miasta Siemianowic Śląskich zawartego w uchwale nr 645/2023 z dnia 30 marca 2023 r. "w sprawie wystąpienia do Sejmu RP z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 172 z późn. zm.) i o zmianie Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 326)".

Przewodniczący Komisji Skarg Marek Goryl przedstawił petycję która wpłynęła do Rady Gminy. **Pan Wójt** poinformował, że najczęściej jeżeli są problemy lokalowe, często sąd przekazuje na gminę obowiązek zapewnienia lokalu, zastępczego, tymczasowego, socjalnego. Problem polega na tym, że sąd robi to bez względu na to czy gmina, dany samorząd ma możliwości lokalowe czy nie. **Przewodniczący Komisji Skarg Marek Goryl przedstawił stanowisko komisji** uznając słuszność inicjatywy Rady Miasta Siemianowic Śląskich, Rada Gminy Radziechowy-Wieprz wyraża poparcie dla petycji stanowiącej załącznik do uchwały nr 645/2023 Rady Miasta Siemianowic Śląskich z dnia 30 marca 2023 r.

Przewodniczący Rady przeczytał treść uchwały i poddał ją pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Załącznik Nr 7

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 10. Przyjęcie raportu z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r. i efektów jego realizacji.

Pani Monika Kujszczyk pracownik **GOPS** omówiła raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r. i efektów jego realizacji. Zadania wynikające z ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. oraz ustawy o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r., realizowane są w oparciu o wspólny program, zwany *Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radziechowy – Wieprz*. Na realizację zadań wynikających z niniejszego programu w budżecie gminy na rok 2022 zaplanowano środki w wysokości 429 967,55 zł (w tym środki od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach do 300 ml tzw. „małpki” w wysokości 118 248,34 zł oraz środki. Łączna wysokość środków finansowych z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2022 r. wyniosła 398 726,62 zł. W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radziechowy - Wieprz w 2022 roku z powodu pandemii koronawirusa, wielu zaplanowanych zadań nie udało się w pełni zrealizować. Zrealizowano (po części) między innymi następujące zadania: finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych w szkołach podstawowych, placówki oświatowe z terenu Gminy zostały wyposażone w sprzęt sportowy i materiały pomocnicze do realizacji w/w zajęć, pokryto kosztów związanych z realizacją spotu profilaktycznego dot. konsekwencji kierowania samochodem pod wpływem alkoholu, finansowanie zajęć z programem opiekuńczo – wychowawczym dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy wraz z dożywianiem, finansowanie warsztatów profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych, zakup algogogli i narkogogli, dające możliwość ukazania dzieciom i młodzieży podczas zajęć profilaktycznych, jak zmienia się postrzeganie świata i rzeczywistości u osób będących pod działaniem alkoholu lub substancji odurzających. Na realizację zadań ogłoszonych w konkursie złożonych zostało łącznie 9 ofert, a oferenci spełniając wszystkie wymagania formalne i merytoryczne otrzymali dotację. Łączna wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadań wyniosła – 149 870,00 zł.

Przewodniczący Rady poddał pod głosowanie przyjęcie raportu:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 11. Przyjęcie protokołu z sesji LXII.

Przewodniczący Rady zapytał czy są uwagi do protokołu. Brak uwag. Następnie poddał protokół pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 12. Przyjęcie protokołu z sesji LXIII.

Przewodniczący Rady zapytał czy są uwagi do protokołu. Brak uwag. Następnie poddał protokół pod głosowanie:

Za głosowało 13 uprawnionych radnych

Przeciw głosowało 0 radnych

Wstrzymało się od głosu 0 radnych

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 13. Informacja Wójta z działalności w okresie międzysesyjnym.

Pan Wójt poinformował o:

- odbyło się święto Soły w Wieprzu, była to bardzo fajna, atrakcyjna impreza,
- odbył się turniej piłki nożnej o puchar wójta,
- odbyło się święto policji które organizowane było w Żywcu,
- pieniądze zarezerwowane na kwestie drogowe mieliśmy 1 600 000,00 zł., po przetargu wyszło 4 160 000,00 zł. Przetarg został unieważniony, ogłosiliśmy jeszcze raz, rozmawiamy z wykonawcami zobaczymy jak będzie po otwarciu ofert.
- aplikowaliśmy nowe wnioski, jest ich dużo, aplikujemy gdzie się da.
- inwestycje związane z termomodernizacją trwają przy trzech szkołach w Brzuśniku, Wieprzu i Radziechowach.
- wodociąg w Juszczyźnie kolejny etap się proceduje.
- drogi w Radziechowach z Polskiego Ładu prace trwają.
- droga w Wieprzu były drobne problemy ale myślę że formalna dokumentacja już będzie i prace zostaną rozpoczęte.
- skwer w Radziechowach, postęp prac jest bardzo duży jest szansa że skończą wcześniej.

- ul. Widokowa w Wieprzu i kanalizacja w Przybędzy na ul. Zielonej jesteśmy po przetargu, został wyłoniony wykonawca.

Ad. 14. Sprawy bieżące.

W sprawach bieżący głos zabrali:

- Radna Jadwiga Koźlik poinformowała, że ruszyła kolejna edycja badania 40+, wystarczy dzwonić na infolinie 989 i pod tym nr podawane są szczegółowe informacje.

- Przewodniczący Rady poinformował, że kolejna sesja będzie 25 sierpnia.

- Radny Powiatowy Jacek Jarco poinformował, że powstał nowy odcinek drogi w Wieprzu w całości finansowany przez Powiat, są wykonywane prace związane z koszeniem poboczy, został ogłoszony przetarg na czyszczenie rowów, przepustów i ścinanie poboczy.

- Radny Jan Kosiec zgłosił czyszczenie na Wajdówce.

- Radna Katarzyna Syc zapytała kiedy będzie robiona nowa nawierzchnia drogi w Wieprzu? Radny Powiatowy odpowiedział, że wykonawca do końca października ma termin na wykonanie prac.

- Radny Damian Dudys zapytał czy będzie wykonywany dalszy ciąg wykonywania odwodnienia w górnej Juszczyńce?

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

Ad. 15. Zakończenie sesji.

Z powodu wyczerpania punktów porządku obrad Przewodniczący Rady Jacek Świniański zamknął posiedzenie LXIV sesji Rady Gminy Radziechowy-Wieprz.

1. Materiał audiowizualny dostępny pod adresem:

Nagranie link: <https://transmisjaobrad.info/videos/12491/lxiv-sesja-rady-gminy-radziechowy-wieprz>

2. Imienny wykaz głosowania pod adresem:

<https://bip.radziechowy-wieprz.pl/5586/dokument/21731>

Protokołowała: Alicja Świniańska-Nikiel